

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/144/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3118200605
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alica Beňová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3118200605.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Alice Beňovej a sudkýň JUDr. Oľgy Lichnerovej a JUDr. Ivety Anderlovej v spore žalobkyne G. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. nad H., D. XXXX/XX, zastúpenej Advokátskou kanceláriou L. & D., s.r.o., so sídlom v F., M. XXXX/X, proti žalovanému D. V. E., s.r.o., so sídlom R., D. XX, B. XX XXX XXX, zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. K. V., s.r.o., so sídlom R., L. XX, o vydanie bezdôvodného obohatenia a iné, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 06. júna 2019, č. k. 17Csp/7/2018-89, takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovaný **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 758,60 eur. Výrokom II. žalobu vo zvyšnej časti zamietol. Výrokom III. žalovanému priznal proti žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 41,46 %. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že dňa 22.01.2018 bola Okresnému súdu Trenčín doručená žaloba žalobkyne, ktorou sa domáha rozhodnutia súdu o splnení povinnosti žalovaného vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 2.091,29 eur a zaplatiť 500 eur ako primerané finančné zadosťučinenie. Na základe podanej žaloby vydal súd dňa 30.01.2018 platobný rozkaz, proti ktorému podal žalovaný riadny odpor, v dôsledku čoho súd vydaný platobný rozkaz uznesením zo dňa 22.03.2018 zrušil. Právne vec súd prvej inštancie posúdil podľa § 137 Civilného sporového poriadku; § 1 ods.1, ods.2, § 9 ods.1, ods. 2 písm. f), k), § 11 ods. 1 písm. a), b/, ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov; § 451 ods. 1, ods.2, § 53 ods.5, § 53a ods.1, § 100 ods.1, § 107 ods.1, ods.2, § 456 Občianskeho zákonníka; § 3 ods.5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov; § 497 Obchodného zákonníka. Súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala práva na vydanie bezdôvodného obohatenia a takisto práva na priznanie primeraného finančného zadosťučinenie podľa § 3 ods.5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Súd posudzoval dôvodnosť každého z uplatnených nárokov osobitne. Podľa tvrdenia žalobkyne sa mal na jej úkor žalovaný bezdôvodne obohatiť tým, že mu poskytnú zmluvné plnenie, na ktoré nemal právo. Išlo o plnenie "nad istinu" spotrebiteľského úveru, a to zaplatenie úroku pri bezúročnom úvere a o plnenie na základe neplatnej Dohody o poskytnutí služby, ktorá bola súčasťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Túto dohodu považovala žalobkyňa za neprijateľnú zmluvnú podmienku spotrebiteľskej zmluvy. Zároveň žalobkyňa argumentovala aj neplatnosťou úverovej zmluvy. Obrana žalovaného spočívala v tom, že úver nie je možné považovať za bezúročný, pretože Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 04.04.2013 ďalej aj ako "úverová zmluva", alebo "zmluva" zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala všetky náležitosti podľa § 9 zákona o spotrebiteľských úveroch, bola dohodnutá takisto

platne a namietaná Dohoda o poskytnutí služby je platným dojednaním, resp. platným právnym úkonom. Čo sa týka platnosti úverovej zmluvy, súd uvádza, že ju považuje za platne uzatvorenú. Predložené vyhotovenie úverovej zmluvy obsahuje všetky podstatné náležitosti úverovej zmluvy podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, pričom podľa názoru súdu bol dodržaný riadny kontraktačný proces jej uzatvárania. Po porovnaní bodu 5 úverovej zmluvy (údaje o požadovanom úvere) s bodom 6 (údaje o schválenom úvere) je zrejmé, že tieto sa zhodujú vo všetkom, s výnimkou predpokladanej RPMN úver, čo však nemá za následok neuzatvorenie úverovej zmluvy. Návrh žalobkyne ako dlžníčky na uzatvorenie úverovej zmluvy podľa bodu 5 bol v podstatných, ale aj fakultatívnych náležitostiach úverovej zmluvy riadne akceptovaný. Nakoniec samotná žalobkyňa považovala úver za bezúročný a bez poplatkov, teda je zjavné, že úver považovala za riadne poskytnutý (t.j. na základe úverovej zmluvy). Súdu preto ani nie je zrejماً logickosť argumentácie žalobkyne o neplatnosti úverovej zmluvy. Úver z uzatvorenej úverovej zmluvy bolo podľa názoru súdu prvej inštancie potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkový z viacerých dôvodov. Úverová zmluva nemala všetky obligatórne náležitosti vyžadované ustanovením § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko v nej absentuje údaj o dátume splatnosti splátok úveru (súd tu nemá na mysli presný rozpis splátky úveru v tom zmysle, čo pripadá v splátke na istinu, úroky a iné poplatky, ale údaj o dátume splatnosti splátok úveru), ako aj dátum o konečnej splatnosti úveru. Vzhľadom k týmto nedostatkom súd mal za potrebné zmluvu považovať za bezúročnú a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy. Takisto podľa súdu bol daný aj ďalší dôvod pre bezúročnosť tohto úveru, a to porušenie povinnosti podľa § 11 ods.2 zákona o spotrebiteľských úveroch, a to hrubým spôsobom, pre porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1, teda povinnosti posudzovania schopnosti žalovanej splácať úver, pretože nebolo preukázané, že by veriteľ skúmal údaje o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave žalobkyne ako spotrebiteľa. K neuvedeniu termínu konečnej splatnosti úveru (§ 9 ods.1 písm.f/ zákona o spotrebiteľských úveroch) súd uvádza, že tento nie je v zmluve vôbec uvedený. Odhliadnuc od prevažujúcej judikatúry súdov, z ktorej vyplýva, že takýto údaj musí byť v úverovej zmluve explicitne uvedený, súd uvádza, že táto zákonná požiadavka kladená na obsah zmluvy o spotrebiteľskom úvere je celkom jasná. Zákon o spotrebiteľskom úvere totiž nepočíta s výnimkou z tejto požiadavky, napr. v tom zmysle, že je postačujúce ak takýto termín je inak zo zmluvy vyvoditeľný. Naopak jasne uvádza, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať dobu trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. V tejto súvislosti súd uviedol, že k otázke, či je potrebné v zmysle § 9 ods. 2 písm. f/ zákona o spotrebiteľských úveroch uvádzať v zmluve o spotrebiteľskom úvere aj presný údaj o konečnej splatnosti úveru zaujal právny názor aj odvolací súd konajúceho súdu, teda Krajský súd v Trenčíne, a to napr. v rozsudku z 30.01.2018 sp.zn. 27Co/310/2017, keď uviedol (v prípade bankového úveru), že: "takýto údaj má byť uvedený konkrétnym dátumom konečnej splatnosti úveru, teda dňom, mesiacom a rokom. Nie je postačujúce, že si dlžník - spotrebiteľ dokáže uvedený termín odvodiť od iných v zmluve uvedených údajov (napr. počet splátok, termín ich splatnosti a pod). K hrubému porušeniu povinnosti veriteľa posudzovať tzv. bonitu dlžníka - spotrebiteľa v zmysle § 7 ods.1 zákona o spotrebiteľských úveroch, s čím je spojený následok podľa § 11 ods.2 zákona o spotrebiteľských úveroch (bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru), súd uvádza, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere ani inej listine sa nenachádza žiadny údaj o príjmoch, výdavkoch, či rodinnom stave žalobkyne, dlžníčky. Aj podľa vyjadrenia právnej zástupkyne žalobkyne na pojednávaní žalobkyne boli predložené listiny na podpis, pričom podľa jej informácií žalovaný ako veriteľ neskúmal osobné pomery žalobkyne. V tom čase žalobkyňa už mala iné dlhy a splácanie úveru sa snažila riešiť iným úverom. Argumentácia oboch sporových strán ohľadne výšky úroku 70,01 % ročne je vzhľadom na bezúročnosť úveru irelevantná a nadbytočná, preto sa ňou súd podrobne nezaobrá. Stručne však súd uvádza, že v zmysle už notoricky známej judikatúry súdu SR je zrejماً, že takáto výška úroku je v rozpore s dobrými mravmi. Judikatúra je pomerne konzistentná v tom, že úrok nad 50 % ročne je v rozpore s dobrými mravmi. Po posúdení Dohody o poskytnutí služby, ktorej uzavretie vyplýva z bodu 8 úverovej zmluvy súd uviedol, že túto dohodu považuje za neplatný právny úkon (ako samostatnú časť iného právneho úkonu - úverovej zmluvy). 1 Po posúdení predbežnej otázky o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a neplatnosti Dohody o poskytnutí služby, súd pristúpil k posúdeniu toho, či uplatnené právo žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 2.091,29 eur je dôvodné. Predovšetkým súd prihliadol na žalovaným vznesenú námietku premlčania. Aj z judikatúry Najvyššieho súdu SR vyplýva, že právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo (§ 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka). V prípade práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia zákon ustanovuje dvojročnú subjektívnu a trojročnú, resp. desaťročnú

objektívnu premlčiaciu dobu. Ich vzájomný vzťah je taký, že pokiaľ skončí plynutie jednej z nich a dôjde k vznieseniu námietky premlčania, premlčané právo nemožno oprávnenému priznať. Objektívna premlčacia doba začína plynúť od okamihu, keď k bezdôvodnému obohateniu skutočne (fakticky) došlo, a to bez ohľadu na to, či oprávnený o ňom vedel alebo nie. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Keďže oprávnený sa o bezdôvodnom obohatení nemôže dozvedieť skôr, ako vzniklo, ani subjektívna premlčacia doba nemôže začať plynúť skôr ako objektívna. Na základe uvedeného a na základe zisteného skutkového stavu súd konštatuje, že žalobkyňa nechala pred podaním žaloby na súd uplynúť dvojiročnú subjektívnu premlčiaciu dobu v trvaní dvoch rokov, vo vzťahu k niektorým platbám, a to tým, ktoré uskutočnila do 21.12.2015. Žalobkyňa splatila istinu poskytnutého úveru platbou uskutočnenou dňa 24.11.2014 v sume 80,92 eur, pretože touto splátkou úveru a tými, ktoré jej predchádzali (od 26.04.2013) zaplatila spolu 1.289,22 eur (istina skutočne poskytnutého úveru bola 1.284,25 eur). Ďalej splácala žalobkyňa mesačné splátky v sume 80,92 eur, 80,37 eur, 80 eur, resp. 81 eur, až do 18.07.2016. Poslednú splátku vo výške 192,23 eur zaplatila dňa 02.09.2016, ako to vyplýva zo sumáru platieb. Z neplatnej dohody o poskytnutí služby žalobkyňa od žalovaného neobdržala nič, preto na jeho strane nemohlo nastať bezdôvodné obohatenie na základe neplatného právneho úkonu. Žalobkyňa podala žalobu na súd dňa 22.01.2018. Preto je premlčané právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré nastalo na strane žalovaného vo vzťahu k platbám žalobkyne pred dňom 22.01.2016. Po tomto dni zaplatila žalobkyňa žalovanému bez právneho dôvodu celkovo 758,60 eur, ako to vyplýva z vykonaného dokazovania. Podľa názoru súdu plynutie premlčacej doby začne odo dňa, kedy by oprávnený mohol podať žalobu (actio nata), pričom nie je rozhodujúce, či daný subjekt bol v situácii, ktorá mu uplatnenie práva znemožňovala (nevedel o práve, výkon práva mu znemožňovala choroba, neznalosť právnych predpisov a pod.). Ide o objektívne určený začiatok plynutia premlčacej doby, ktorý sa odvíja od právnych skutočností, prípadne udalostí, ktorých vznik či existencia sú nezávislé od úrovne vedomia (znalostí) oprávneného účastníka zodpovednostného vzťahu. Vo vzťahu k tomuto právnomu posúdeniu súd poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 17Co/315/2017 z 06.09.2017, ktorý obdobne právne posúdil skutkovo obdobný spor o vydanie bezdôvodného obohatenia na základe žaloby žalobcu - spotrebiteľa proti rovnakému žalovanému. Konajúci súd sa stotožnil s právnym názorom v ňom uvedeným. Vzhľadom k vyššie uvedenému súd konštatoval, že na strane žalovaného vznikla povinnosť podľa 451 ods.1 Občianskeho zákonníka vydať bezdôvodné obohatenie, avšak iba v rozsahu nepremilčanej pohľadávky v sume 758,60 eur. V zmysle § 456 Občianskeho zákonníka musí žalovaný predmet bezdôvodného obohatenia vydať tomu, na úkor koho ho získal, teda žalobkyňi. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala aj priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 500 eur. Súd žalobu v tejto časti zamietol, predovšetkým s poukazom na právny názor Krajského súdu v Trenčíne vyjadrený v rozsudku sp. zn. 4Co/229/2017 z 14.03.2018. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.2 Civilného sporového poriadku, pretože obe sporové strany boli v konaní čiastočne úspešné. Úspech žalobkyne v spore bol 29,27 % (758,60 eur) a úspech žalovaného 70,73 % (1.832,69 eur). Úspešnejší tak bol žalovaný, pričom jeho celkový úspech je potom 41,46 %. Súd ďalej uviedol, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa. Vo vzťahu k premlčaniu poukázala na to, že žalovaný vzniesol námietku premlčania v odpore zo dňa 9.2.2018, bod 8 v nasledovnom znení: „Zároveň žalovaný uplatňuje námietku premlčania voči uplatnenému nároku. Žalovaný poukazuje na to, že v období troch rokov predchádzajúcich podaniu žaloby žalobca uhradil sumu 1.724,02 Eur, z čoho vyplýva, že v rozsahu prevyšujúcom uvedenú sumu je žalobcom uplatňovaný nárok premlčaným z dôvodu uplynutia premlčacej lehoty.“ Vzhľadom na uvedené a na základe rozhodnutia súdu prvej inštancie je podľa žalobkyne jednoznačné, že súd rozhodol nad rámec odôvodnenej námietky premlčania (keďže žalovaný ako nepremilčaný uznal nárok žalobcu vo výške 1 724,02 Eur a súd rozhodol v neprospech spotrebiteľa, teda za nepremilčanú považuje sumu 758,60 Eur). Žalobkyňa mala za to, že takýto postup súdu, navyše v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany, nie je naplnením procesných podmienok a v danom prípade tak došlo k porušeniu práva spotrebiteľa na spravodlivý proces. K plynutiu premlčacej doby žalobkyňa uviedla, že podľa jej názoru, prvoinštančný súd vec nesprávne právne posúdil, keďže z jeho konštatovania vyplýva, že vedomosť oprávneného vznikla časom, kedy začal istinu preplácať. Keby túto vedomosť oprávnený mal v čase, kedy začal úver istiny preplácať, jednoducho by úver prestal splácať a naplatil by nad rámec istiny stovky až tisícky eur. Posudzovať subjektívnu premlčaciu lehotu okamihom preplácania úveru nad rámec istiny v žiadnom prípade nemôže byť naplnením požiadavky reálnej vedomosti oprávneného o tom,

že došlo k bezdôvodnému obohateniu. Nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia sa premlčuje ako celok, nie po jednotlivých splátkach. Na podloženie právneho názoru žalobkyňa predložila rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne 4Co/395/2016 z 31.8.2017. Premlčacia doba subjektívna aj objektívna začala plynúť dňa 2.9.2016, kedy bola zo strany žalobkyne doplatená posledná splátka. Žalobu žalobkyňa podala dňa 22.1.2018, teda žaloba bola v celkom vyčíslenom rozsahu podaná v premlčacej dobe. Žalovaný ako podnikateľ s predmetom činnosti poskytovanie úverov je povinný pri vykonávaní uvedenej činnosti postupovať s náležitou odbornou starostlivosťou pri dodržaní všeobecne záväzných právnych noriem. Žalovaný napriek skutočnosti, že poskytoval spotrebiteľské úvery v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý priamo stanovoval podstatné náležitosti takýchto zmlúv, nedodrжал ustanovenia uvedeného zákona. Žalovaný podľa žalobkyne musel vedieť, že v tomto konkrétnom prípade sú jednotlivé ustanovenia v rozpore so zákonom. Pri takomto konaní žalovaného potom podľa názoru žalobkyne nemožno uvažovať o nedbanlivosti, ale v zmysle účinnej legislatívy je potrebné vyhodnotiť ho ako úmyselné a vychádzať z desaťročnej objektívnej premlčacej lehoty. Do pozornosti dala judikát Najvyššieho súdu SR zo dňa 21.3.2012, sp. zn. 6 Cdo 1/2012 v ktorom súd konštatoval, že princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa. Subjektívna vedomosť oprávneného o tom, že sa na jej úkor žalovaný bezdôvodne obohatil, musí byť skutočná. Nie je pritom rozhodujúce, či sa o svojom práve nedozvedela vlastným zavinením, teda, či sa mohla o svojom práve dozvedieť alebo mala dozvedieť pri vynaložení potrebnej starostlivosti. V zmysle ustanovenia § 107 ods. 1 OZ je vždy rozhodujúce to, kedy sa o tejto okolnosti oprávnený skutočne dozvedel. K nároku na primerané finančné zadosťučinenie uviedla, že právny názor súdu prvej inštancie bol založený na tom, že nárok na finančné zadosťučinenie môže vzniknúť žalobcovi až po právoplatnom rozhodnutí súdu o porušení práv alebo povinností žalovaného voči žalobcovi. Navyše súd konštatoval, že nemal za preukázané žiadne výrazné zásahy do práva žalobkyne a neprimerané praktiky žalovaného pri vymáhaní úveru. Vzhľadom na uvedené, žalobkyňa poukázala na Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, sp.zn. 6Co/51/2019 zo dňa 21.5.2019, ktorý v bode 40 Rozsudku konštatoval: „Keďže žalobca v danom spore úspešne uplatnil porušenie práva ustanoveného právnym predpisom, vznikol jej aj podľa názoru odvolacieho súdu nárok na zaplatenie finančného zadosťučinenia.“ Vzhľadom na uvádzané skutočnosti navrhovala, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v celom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, prípadne napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že žalobe žalobkyne vyhovie v celom rozsahu a tiež prizná žalobkyňi právo na náhradu trov konania. Zároveň si žalobkyňa uplatnila náhradu trov odvolacieho konania.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobkyne písomne nevyjadril.

4. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec podľa § 379, § 380 ods. 1, CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP (nebolo potrebné zopakovať ani doplniť dokazovanie a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem) v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť z nasledujúcich dôvodov:

5. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka v platnom znení, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

6. Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka v platnom znení, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

7. V posudzovanej veci žalobkyňa uplatnila právo na vydanie bezdôvodného obohatenia. Žalovaný sa uplatnenému právu bránil námietkou premlčania vznesenou v podanom odpore zo dňa 09.02.2018. Námietka premlčania predstavuje jednostranný právny úkon dlžníka, ktorým sa dlžník môže úspešne brániť voči uplatnenému premlčanému právu. Vznesenie námietky premlčania je oprávnením dlžníka, ktorý ho môže, ale nemusí využiť. Neprihliadať na námietku premlčania v danej veci používajúc výklad prezentovaný v zmysle judikatúry Najvyššieho súdu SR (6Cdo/1/2012) žalobkyňou, a teda, že princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach ustupuje princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa, by bolo podľa názoru odvolacieho súdu neodôvodnením obchádzaním zákona, ktoré nie je možné považovať za takú konkrétnu súvislosť, kedy by bolo nutné ustúpiť tomuto princípu zvyhodňujúc tak postavenie spotrebiteľa v spore. Preto nie je možné, ani

vzhľadom na takúto judikatúru, na námietku premlčania neprihliadať, ako to naznačovala žalobkyňa, keďže včasné uplatnenie svojho práva je aj povinnosťou spotrebiteľa.

8. Zákon neustanovuje osobitné formálne, či obsahové náležitosti vznesenej námietky premlčania. Predovšetkým musí ísť o úkon, ktorý je adresovaný a musí vyjadrovať vôľu dlžníka, že námietku premlčania vznáša. Nestačí iba všeobecné vyjadrenie dlžníka k časovému aspektu žalobcom uplatneného nároku. V predmetnej veci žalovaný jasne a zrozumiteľne vzniesol námietku premlčania, a to voči žalobkyňou uplatnenému nároku. Právnym účinkom vznesenej námietky premlčania je, že súd skúma premlčanie vo vzťahu k celému nároku žalobcu. Nie je možné oddeliť námietkou premlčania len niektoré nároky, ktoré je možné z hľadiska premlčania skúmať od ostatných nárokov uplatnených v žalobe. Zákon takúto vlastnosť námietke premlčania neprisudzuje. Pokiaľ bola námietka premlčania vznesená, bolo úlohou súdu skúmať premlčanie v rozsahu celého uplatneného nároku, a teda nebolo možné vychádzať z toho, že žalovaný mal za to, že nepremľčaný je väčší rozsah žalobkyňou uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia než skutočne z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie súd po preskúmaní veci zistil. Pokiaľ žalovaný nejakým spôsobom vyjadril rozsah toho, čo považoval za nepremľčané z nároku žalobkyne v námietke premlčania, išlo o otázku, ktorá bola predmetom dokazovania a nezávisela na posúdení nároku žalovaným, pričom zároveň nebolo možné takéto vyjadrenie žalovaného považovať za uznanie dlhu žalovaným v určitom rozsahu, keďže k tomuto vôľa žalovaného pri vznesení námietky premlčania jednoznačne nesmerovala. Z tohto dôvodu bola námietka žalobkyne o tom, že by súd rozhodol nad rámec uplatnenej námietky premlčania nedôvodná.

9. Z vyššie uvedeného ustanovenia § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka v platnom znení vyplýva, že pre začiatok subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia je rozhodujúci subjektívny moment, keď sa oprávnený skutočne dozvie o okolnostiach, ktoré sú rozhodujúce pre uplatnenie jeho práva. Vedomosť oprávneného o tom, že na jeho úkor bolo získané bezdôvodné obohatenie a o tom, kto ho získal, musí byť teda skutočná a nie iba predpokladaná, pretože, len tak oprávnený vie o tom, že na jeho úkor sa niekto bezdôvodne obohatil, a teda môže uplatniť svoje právo, t.j. požadovať vydanie dôvodného obohatenia. Nie je pritom rozhodujúce ani to, či sa oprávnený o svojom práve nedozvedel vlastným zavinením, teda či sa mohol o svojom práve dozvedieť alebo mal dozvedieť pri vynaložení potrebnej starostlivosti, a to napríklad aj prípadnou neznalosťou právnych predpisov.

10. Odvolací súd vychádzajúc z uvedeného je toho názoru, že súd prvej inštancie v predmetnej veci správne posúdil začiatok plynutia subjektívnej premlčania doby. Žalobkyňa sa o plnení bez právneho dôvodu žalovanému dozvedela okamihom uhrádzania platieb nad rámec poskytnutej istiny, pričom táto vedomosť od tohto okamihu u žalobkyne pretrvávala vo vzťahu ku každej ďalšej nasledujúcej splátke po splatnosti splátky, ktorou bola istina úveru splatená v plnom rozsahu, pričom ako je uvedené vyššie, nie je pritom rozhodujúce to, či sa žalobkyňa, t. j. oprávnená z bezdôvodného obohatenia o svojom práve nedozvedela vlastným zavinením, teda či sa mohla o svojom práve dozvedieť alebo mala dozvedieť pri vynaložení potrebnej starostlivosti. Pre posúdenie okamžiku vzniku vedomosti žalobkyne o tom, že žalovanému uhrádza platby nad rámec poskytnutej istiny je tak významné, kedy žalobkyňa preukázateľne získala informácie, na základe ktorých si mohla urobiť dostatočný úsudok o tom, že platby titulom predmetnej úverovej zmluvy presiahli v úhrne výšku istiny úveru poskytnutej zo strany žalovaného.

11. Vo vzťahu k námietke, že v danej veci mala plynúť 10 ročná objektívna premlčacia doba, odvolací súd uvádza, že v danej veci bolo preukázané, že vo vzťahu k platbám žalobkyne pred dňa 22.01.2016 uplynula subjektívna premlčacia, a teda, že po tomto dni zaplatila žalobkyňa žalovanému bez právneho dôvodu celkovo 758,60 eur, a tak bol v tomto rozsahu nárok žalobkyne nepremľčaný. Subjektívna premlčacia doba plynie v rámci objektívnej premlčacej doby, pričom platí, že ak uplynula subjektívna premlčacia doba, je nárok žalobkyne premlčaný. Odvolací súd navyše uvádza, že objektívna premlčacia doba v predmetnej veci nebola 10 ročná. V konaní nebolo preukázané, že žalovaný pri uzatváraní vedel, že spôsobuje bezdôvodné obohatenie a takýto následok (bezdôvodné obohatenie) chcel spôsobiť, t. j. že uzatváral zmluvu so žalobkyňou s tým, že chcel získať bezdôvodné obohatenie (priamy úmysel), ale bol aspoň s takýmto následkom uzročený (nepriamy úmysel).

12. Čo sa týka uplatneného nároku žalobkyne na primerané finančné zadostučinenie, odvolací súd zotrúva na svojom právnom posúdení, ktoré prezentoval vo svojom rozhodnutí 4Co/229/2017 zo dňa

14.03.2018 a na ktoré poukázal aj súd prvej inštancie. Odvolací súd preto, ako už citoval aj súd prvej inštancie opakuje, že právo na primerané zadosťučinenie vzniká na základe právnej skutočnosti, ktorou je zákon, konkrétne ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z., avšak iba za toho predpokladu, ak spotrebiteľ úspešne uplatní na súde porušenie práv a povinností určených ustanovených týmto zákonom a osobitnými predpismi na jeho ochranu proti porušiteľovi, a teda vtedy, keď je o úspech spotrebiteľa v spore stanovený právoplatným rozhodnutím, keďže skôr (pred právoplatnosťou rozhodnutia súdu), t. j. v štádiu prebiehajúceho súdneho konania nie je možné záväzne stanoviť, že k úspešnému uplatneniu práva spotrebiteľa na súde došlo. Pokiaľ nie je splnená podmienka toho, že spotrebiteľ úspešne (t. j. právoplatným rozhodnutím) uplatnil svoje právo na súde, resp. úspešne svoje právo na súde bránil, nárok na primerané finančné zadosťučinenie (zo zákona) nevzniká. Až za splnenia týchto podmienok je možné následne pre účely určenia výšky primeraného finančného zadosťučinenia skúmať, akou intenzitou bolo do práva spotrebiteľa zasiahnuté, pričom odvolací súd nevylučuje to, že je možné aj za splnenia toho, že spotrebiteľovi vznikne právo na primerané finančné zadosťučinenie (zo zákona ak úspešne uplatnil právo na súde) dospieť k záveru, že intenzita zásahu neodôvodňuje priznať zadosťučinenie, keby by nebolo možné ani čiastočné priznanie zadosťučinenia považovať za primerané vo vzťahu k veriteľovi. Pokiaľ žalobkyňa poukazovala na iný právny názor vyslovený iným senátom Krajského súdu v Trenčíne vo veci vedenej pod sp. zn. 6Co/51/2019 zo dňa 21.05.2019, odvolací súd uvádza, že týmto rozhodnutím v konaní nie je viazaný.

13. Vzhľadom na uvedené, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

14. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods.1, § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol úspešný žalovaný. Žalovanému však žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli a tieto nevyplyvali ani z obsahu spisu, a preto odvolací súd rozhodol tak, že žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

15. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).